

АРХИВ

ЗА ПРАВНЕ И ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

ОРГАН БЕОГРАДСКОГ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

УРЕДНИК
Д-р **БОРЪЕ ТАСИЋ**
ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА

КЊИГА ПЕДЕСЕТОСМА

БЕОГРАД
ИЗДАЊЕ НАСТАВНИКА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
Краља Александра ул., 69
1940

САДРЖАЈ

1-6 БР. КЊ. ХЛI (LVIII) ДРУГО КОЛО

Оснивање Правног факултета у Србији, од д-ра Илије А. Пржића . . . 1

ГРАЂАНСКО ПРАВО И ПОСТУПАК

- 1) Начело претстављања у наследном праву по српском Грађ. закону, од д-ра Данила Ј. Данића 29
- 2) Ужитак на планинама бивше европске Турске (1489—1912), од Милоша Б. Зоњића 208
- 3) Ко може лобијати брачност рођења?, од д-ра Драгољуба Аранђеловића 354
- 4) Алтернативна обавеза и алтернативно овлашћење у парничном и извршном поступку, од д-ра Адама П. Лазаревића 444

КРИВИЧНО ПРАВО И ПОСТУПАК

- 1) Особито лак случај у светлу војног правосуђа, од Милије Н. Булатовића 52
- 2) Кривично поступање по тзв. лакшим кривичним делима, од Владимира Св. Симића 173
- 3) Методолошки спор у савременом кривичном праву, од д-ра Јураја Кулаша 265
- 4) Кривично-правна оцена вредности гласа савести, од д-ра Пала Анђала 341
- 5) Скитничење и његово сузбијање, од Александра Маклецова 437

ДРЖАВНО, АДМИНИСТРАТИВНО И УСТАВНО ПРАВО

- 1) Општи поглед на савремене правне теорије о држави, од д-ра Милорада Симоновића 55
- 2) Совјетски федерализам, од д-ра Борислава Ив. Благојевића 378

ОПШТА ТЕОРИЈА ПРАВА И ФИЛОЗОФИЈА ПРАВА

- 1) Нормативне науке и право, од д-ра Глигорија В. Демченка 17
- 2) Појам правног стандарда у англо-америчком праву, од д-ра Миливоја Ч. Марковића 177
- 3) О појму позитивног права, од д-ра Божицара С. Марковића 261
- 4) Правни стандард у француском праву, од д-ра Миливоја Ч. Марковића 361
- 5) Дискусија о индикативним и нормативним наукама, од д-ра Ђорђа Тастића 425

СОЦИОЛОГИЈА

Појединац и друштво, од Александра Крушковића 291

РИМСКО ПРАВО

Порекло облигације у римском праву, од д-ра Стевана Живадиновића 458

ТРГОВАЧКО, МЕНИЧНО И СТЕЧАЈНО ПРАВО

Правни лекови по Стечајном закону, од Атанасија Р. Јањића 41

РАДНО ПРАВО

Појам помоћног особља по Закону о заштити радника и наша судска пракса, од д-ра Радомира Љ. Живковића 194, 280

ЕКОНОМСКЕ И ФИНАНСИСКЕ НАУКЕ

- 1) Политика и доктрина диригованог новца, од д-ра Саве Пантелића 68
 2) О правилној употреби државних дугова, од д-ра Милана Тодоровића 428

ПРАВНА ПОЛИТИКА

- 1) Прописи Предоснове ГЗ о тумачењу закона, од д-ра Ђорђа Тасића 85
 2) Значај и примена § 369 ГРПП, од д-ра Видана О. Благојевића 383

УСТАВНО-ПРАВНА ХРОНИКА

- Две методе два различита резултата (Пример из Видовданског устава), од д-ра Ђорђа Тасића 89

СТРАНИ ПРАВНИ ЖИВОТ

- 1) Међународно приватно право новог Грађанског законика Краљевине Италије, од д-ра Ива Милића 91
 2) Смртна казна у Швајцарској, од д-ра h. c. Живојина М. Перића 387

ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИСКА ХРОНИКА

- 1) Привредно зближење балканских земаља, од д-ра Јована Михалиловића 96
 2) Бугарска пољопривреда на „колхозним“ путевима, од Александра Вегнера 214
 3) Контрола цена на мало по Уредби од 30 августа 1940, од д-ра Саве Пантелића 220
 4) Ново привредно уређење Југославије, од д-ра Љубомира С. Дуканца 300
 5) Уредба о контроли спољне трговине, од д-ра Градимира Цветковића 394

МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНА ХРОНИКА

- Совјетско-бугарска ваздухопловна конвенција потписана 11 децембра 1939 у Софији, од д-ра Михаила Смирнова 223

АДМИНИСТРАТИВНА ХРОНИКА

- 1) Измене у новом таксеном режиму за Државни савет и управне судове, од Љубомира Ж. Јевтића 106
 2) Правна природа припадности породица умрлих војвода по Закону о народном признању, од д-ра Ђорђа Тасића 229
 3) Појам добровољца (Државни савет суди по правичности), од д-ра Ђорђа Тасића 307
 4) Случај празнине?, од д-ра Ђорђа Тасића 398
 5) Незаконитост наредбе министарства којом се штите приватни а не јавни интереси, од д-ра Душана Путника 400
 6) Два случаја фактичких службеника, од д-ра Александра Балтића 401
 7) Да ли се Гл. контрола појављује као тужилац у административном спору код Држ. савета по банским решењима о службеним односима бановинских службеника, од Блажа Меденице 467
 8) Пензија градског службеника и доношење градског статута, од Драгаша Ђ. Денковића 470
 9) Закони и уредбе добијају обавезну снагу даном публикације односно по протеклу *vacatio legis*, од Славољуба Б. Поповића 473

СУДСКА ХРОНИКА

- 1) Има ли задруге између оца и сина на приновку стеченом за синовљева пунолетства? (Са примедбом д-ра Божидара С. Марковића), од Витомира Пиварског 109
 2) Једнострано раскидање брачне заједнице без оправданог разлога јесте навођење на прељубу остављеног или отстраненог брачног друга (Са примедбом Сергија Троицког), од Јова П. Давидовића 112
 3) Сведоцима се може доказивати садржина изгубљеног тестамена (Са примедбом д-ра Миливоја Ч. Марковића), од Саве Н. Поповића 116
 4) Како се између осигураника и осигуравајућег друштва процењује штета пожаром причињена, од Милана Константиновића 120

5) Приликом јавне продаје државна власт није ни у каквом правном односу са купцем, од д-ра Видана О. Благојевића	122
6) Уговор о адвокатској награди није исправа из § 928в ГЗ па се застарелост награде адвоката и у овом случају има центити по § 928б од. II ГЗ, од д-ра Видана О. Благојевића	124
7) Посредовање за лиферирацију код државних установа није забрањено, ако се не противи закону и добрим трговачким обичајима, од Ивана Д. Петковића	127
8) Извршење ради обезбеђења пленидбом садржи и одузимање ствари, ако се тражи, од Ивана Д. Петковића	129
9) За провођење извршења на новчаним припадностима надлежан је средски суд, као опште месно надлежан суд за извршеника, а не окружни суд који је дозволио извршење, од Родољуба С. Конића	130
10) Нема прекорачења права у смислу § 806 ГЗ кад је штета причињена подношењем основане кривичне пријаве, од Јовице Б. Мијушковића	133
11) Да ли стоји разлог ништавости из § 571 т. 4 ГРПП и онда, када странци није у смислу § 352 ГРПП остало најмање осам дана од дана доставе позива до дана рочишта, а иста је приступила рочишту и расправљала?, од Спице Гроздановића	136
12) Трговина друштвеним утицајем је неморалан правни посао, од Николе Срзентића	138
13) Пропис § 179 КЗ има се применити и онда када је један важан део тела учињен трајно слабијим, те повреда десне руке која је постала трајно слабија има се квалификовати као кривично дело из § 179/1 а не из § 178 т. 4 КЗ (Са примедбом д-ра Тихомира Васиљевића), од Јована Д. Смиљанића	140
14) У радњи оптуженика што је приликом покушаја насилне обљубе над приватном учесником, овој нанео повреде по телу, стоји само дело покушаја силовања из § 269 од. I у вези § 31 КЗ, а не и дело повреде тела из § 181 од. II КЗ (Са примедбом д-ра Тихомира Васиљевића), од Јована Д. Смиљанића	142
15) Потраживање конкубине, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	231
16) Има ли места примени § 278 ГЗ у односу на земљиште земљорадника, који ужива заштиту у смислу § 471 ГСП, а сем употребљеног земљишта за градилиште нема довољно земље за наглавицу, од Витомира Д. Рајчевића	233
17) Један споран случај примене § 471 ГСП (Поводом горње судске хронике), од д-ра Ђ. с. Живојина М. Перића	236
18) Пунолетни син, који је неспособан за рад и привређивање, има право на издржавање од свога оца, иако је осуђиван за дело покушаја лишења живота извршено према оцу (Са примедбом д-ра Божицара С. Марковића), од Миленка Н. Дивца	239
19) Рочиште не може да се одржи без парничних списа, од Здравка Здравковића	242
20) Нема места судској рехабилитацији лица осуђених по Закону о сузбијању злоупотреба у службеној дужности, од д-ра Тихомира Васиљевића	244
21) Лажан исказ и заклетва у поступку пред изабраним одбором сачињава кривично дело из § 144 у в. § 148 ал. 1 КЗ, од Игора Попова	245
22) Може ли муж тражити накнаду штете због убиства жене?, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	309
23) Неоправдано обогаћење (§ 902 ГЗ) и реквизиција, од Леонида Таубера	311
24) Поочим се не може уговором о усиновљењу одрећи права из § 150 ГЗ да усињеника може отпустити испод родитељске власти, од Ивана Д. Петковића	312
25) Од два купца непокретног имања пречи је онај који се први у јавне књиге увео, иако је знао да је исто имање раније продато и предато првом купцу у државину, од Николе Срзентића	314
26) Да ли наследницима удове припада неподигнути интерес са уложне књижице на којој је она имала право ужитка (Са примедбом д-ра Драгољуба Аранђеловића), од Момчила Самуровића	316

27) Код кривичног дела преваре у виду заната из § 337 КЗ суд је, код одмеравања казне, дужан да примени пропис § 337 у вези § 62 КЗ, од д-ра Тихомира Васиљевића	318
28) Постоји дело утајене суме, због чега је оштећеник са целокупним својим оштетним захтевом упућен на грађанску парницу, од Ненада Поповића	320
29) Шамар као разлог за прекид брачне заједнице, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	404
30) Време за које је удовица уживала спорно имање по основу удовичког уживања, не рачуна се у рок застарелости у смислу § 930а ГЗ (Са примедбом Ивана Д. Петковића), од Љубице Војтех	405
31) Без утицаја су по право на конвенционалну казну разлози из којих је доцња код обавезне уговорне стране наступила, као и да ли је друга уговорна страна услед те доцње претрпела какву штету, од Николе Ив. Бошковића	407
32) Пословна књижица је јавна исправа, од д-ра Ханса Бауера	408
33) Један случај примене условне осуде над окривљеником који је већ осуђиван због злочинства и налази се у специјалном поврату (Са примедбом д-ра Тихомира Васиљевића), од Александра Р. Миловића	410
34) Диспозитив оптужнице за дела из §§ 144 и 146 КЗ, од Александра Хаџипоповића	412
35) Злоупотреба права и службеност поп aedificandi пред нашим Касацјоним судом, од Николе Срзентића	475
36) Есконтна листа је саставни део менице, те је и камата њоме предвиђена обухваћена платним налогом, од Душана С. Станића	478
37) Имовински односи између оца и сина који је и по навршеној 21 години остао да живи и ради на очевом имању (Са примедбом д-ра Миливоја Ч. Марковића), од Бранимира М. Јанковића	480
38) Правно схватање вишег суда не везује нижи суд ако се противи одредбама јавноправног и императивног карактера, од Леона А. Амара	486
39) За постојање дела из § 275 посл. од. КЗ потребно је да је блудна радња извршена између лица различитог пола, од д-ра Тихомира Васиљевића	488
40) Који је суд надлежан да одбаци као недопуштен правни лек изјављен против другостепене одлуке кривичног суда, од Игора Полова	491

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

1) Публикације Института за право осигурања у Берлину, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	322
2) I G. Gurvitch, <i>Eléments de Sociologie juridique</i> . — II Поводом књиге „Право располагања и својине“ д-ра Стевана Живадиновића (Методолошка дискусија), од д-ра Ђорђа Тасића	496

ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ

Вуковић (Љ.), Сељачки покрет браће Радића, од д-ра Радомира Лукића Дохчевић (Д.), Свемоћ прустова у индустрији Сједињених Америчких Држава, од д-ра Љубомира С. Дуканаца	337
Дуканац (д-р Љ. С.), Привредно уређење федералних држава, од д-ра Јована Ђорђевића	418
Јовановић (Ј. М.), Дипломатска историја нове Европе 1918—1938 год., од д-ра Илије А. Пржића	159
Краљевић (д-р Н.), Предмет и смисао права, од д-ра Јована Ђорђевића Матијевић (д-р И.) и Чулиновић (д-р Ф.), Коментар Закона о извршењу и обезбеђењу, од д-ра Адама П. Лазаревића	504
Мићић (З.), Наша културна политика (II), од д-ра Драгољуба Аранђеловића	249
Перић (Ж. М.), Образложење §§ 1—319 Предоснове Грађ. законика за Краљевину Југославију, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	155
Робер (А.), Адвокат, од д-ра Ђорђа Тасића	154
	331

VI

Розенберг (В. В.) и Костић (Ј. Љ.); Ко финансира југословенску привреду, од д-ра Љубомира С. Дуканца	250
Трајковић (Д.), У чему је тајна појаве и развитка индустрије у Лесковцу?, од д-ра Јована Ђорђевића	336
Цветковић (Г.), Ограничење трговине пшеницом, од д-ра Милана Тодоровића	334
Baz (J.), Essai sur la fraude à la loi en Droit musulman, од д-ра Мехмеда Беговића	333
Bobio (N.), L'analogia nella logica del diritto, од д-ра Ђорђа Тасића	150
Schmitt (C.), Positionen und Begriffe, од д-ра Ђорђа Тасића	149
Clarke (R. W.), The Economic Effort of War, од Јована М. Јовановића	252
Dohchévitch (Dr. D.), L'expérience de la Tennessee Valley Authority, од д-ра Љубомира С. Дуканца	162
Dolenc (dr. M.), „Gorske bukve“, од д-ра Александра Соловјева	501
Folliet (Ed.), Le bilan dans les sociétés anonymes au point de vue juridique et comptable, од д-ра Саве Пантелића	507
Georgopoulos (C.), La ratification des traités et la collaboration du Parlement, од д-ра Радомира Лукића	161
Grundfragen der neuen Rechtswissenschaft, од д-ра Ђорђа Тасића	246
Heilperin (A. M.), International Monetary Economics, од Јована М. Јовановића	420
Herman (Dr. Fr.), Izmene u crkvenom bračnom pravu, од Сергија Троицког	155
Jackson (T. A.), Dialectics (the Logic of Marxism and its Critics), од д-ра h. c. Слободана Јовановића	498
Lynn Smith (T.), The Sociology of Rural Life, од д-ра Николe Мирковића	505
Mises (L. v.), Nationalökonomie, од д-ра Евгенија Спекторског	326
Protić (Dr. Lj. J.), Die Entwicklung der Industrie im serbischen Volk (1815—1839), од д-ра Илије А. Пржића	417
Roubaud (L.), La chose judiciaire, од д-ра Ђорђа Тасића	332
Simonovitch (M.), Les Théories contemporaines de l'Etat, од д-ра Милана Владисављевића	412
Sombart (W.), Vom Menschen, од д-ра Евгенија Спекторског	326
Stoyanovitch (VI.), Le rapprochement italo-yougoslave et la Petite Entente, од д-ра Илије А. Пржића	160
Timacheff (N. S.), Introduction à la Sociologie juridique, од д-ра Евгенија Спекторског	144
Udina (M.), Sulle norme di diritto internazionale privato nel Progetto di Codice civile greco, од д-ра Ива Милића	156
Vietinghoff (O. v.), Die politischen entscheidenden Verträge des Königreichs Jugoslawien nach dem Weltkrieg, од д-ра Илије А. Пржића	160
Voegelin (E.), Die politische Religionen, од д-ра Милорада Симоновића	414
Wageman (Dr. E.), Wo kommt das viele Geld her?, од Јована М. Јовановића	253

Б Е Л Е Ш К Е

1) Нови претседник Касационог суда у Новом Саду, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	164
2) Предавања у Београду мађарских правника г. проф. д-ра Пала Анђала и министра правде г. Радочаја, од д-ра Томе Живановића	165
3) Реформа брачног права у Грчкој, од Сергија Троицког	165
4) Студенти и професори права у Југославији, од д-ра Илије А. Пржића	166
5) † Стефан С. Бобчев, од д-ра Илије А. Пржића	254
6) Ungarns Privatrechtsgesetzbuch, (Entwurf), од д-ра Драгољуба Аранђеловића	255
7) Смрт д-ра Ј. Јурковића, од д-ра Ђорђа Тасића	339
8) „Студент права“, од д-ра Јована Ђорђевића	339
9) In memoriam проф. Милети Новаковићу, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	508
10) Еволуција појма закона у француском праву, од д-ра Радомира Лукића	509
11) Исправке	257, 340
ПРЕГЛЕД ЧАСОПИСА	167, 258, 421, 511
НОВЕ КЊИГЕ	172, 260, 340, 424, 512

САРАДНИЦИ „АРХИВА“

Амар, Леон А.		486
Анђал, д-р Пал		341
Аранђеловић, д-р Драгољуб	154, 155, 164, 231, 255, 309, 318, 354,	404
Балтић, д-р Александар		401
Бауер, д-р Ханс		408
Беговић, д-р Мехмед		333
Благојевић, д-р Борислав Ив.		378
Благојевић, д-р Видан О.	122, 124,	383
Бошковић, Никола Ив.		407
Булатовић, Милија Н.		52
Васиљевић, д-р Тихомир	141, 143, 244, 318, 411,	488
Вегнер, Александар		214
Владисављевић, д-р Милан		412
Војтех, Љубица		405
Гроздановић, Спира		136
Давидовић, Јово П.		112
Данић, д-р Данило Ј.		29
Демченко, д-р Глигорије В.		17
Денковић, Драгаш Ђ.		470
Дивац, Миленко Н.		239
Дуканац, д-р Љубомир С.	162, 169, 250, 259, 300,	337
Ђорђевић, д-р Јован	336, 339, 418,	504
Живадиновић, д-р Стеван		458
Живановић, д-р Тома		165
Живковић, д-р Радомир Љ.	194,	280
Здравковић, Здравко		242
Зоњић, Милош Б.		208
Јанковић, Бранимир М.		480
Јањић, Атанасије Р.		41
Јевтић, Љубомир Ж.		106
Јовановић, Јован М.	252, 253,	420
Јовановић, д-р Ђ. с. Слободан		498
Конић, Родољуб С.		130
Константиновић, Милан		120
Крушковић, Александар		291
Кулаш, д-р Јурај		265
Лазаревић, д-р Адам П.		294, 444
Лукић, д-р Радомир	161, 422, 505,	509
Маклецов, Александар		437
Марковић, д-р Божидар С.	111, 240,	261
Марковић, д-р Миљивоје Ч.	118, 177, 361,	481
Меденица, Блажо		467,
Мијушковић, Јовица Б.		133
Милић, д-р Иво	91,	156
Миловић, Александар Р.		410
Мирковић, д-р Никола		505
Михаиловић, д-р Јован		96
Нинчић, Ђура М.		169
Пантелић, д-р Сава	68, 220,	507
Перић, д-р Ђ. с. Живојин М.	236, 322, 387,	508
Петковић, Иван Д.	127, 129, 312,	406
Пиварски, Витомир		109
Попов, Игор	245,	491
Поповић, Ненад		320
Поповић, Сава Н.		116
Поповић, Славољуб Б.		473
Пржић, д-р Илија А.	1, 159, 160, 166, 254,	417
Путњик, д-р Душан		400

VIII

Рајчевић, Витомир В.	233
Самуровић, Момчило	316
Симић, Владимир Св.	173
Симоновић, д-р Милорад	55, 414
Смиљанић, Јован Д.	140, 142
Смирнов, д-р Михаило	223
Соловјев, д-р Александар	501
Спекторски, д-р Евгеније	144, 326
Срзентић, Никола	138, 314, 475
Станић, Душан С.	478
Тасић, д-р Ђорђе 85, 89, 149, 150, 229, 246, 307, 331, 332, 339, 398, 425, 496	
Таубер, Леонид	311
Тодоровић, д-р Милан	334, 428
Троицки, Серпије	116, 155, 165
Хаципоповић, Александар	412
Цветковић, д-р Градимир	394

